

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.11.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z dnia 27.08.2021 r. odmówił Ł. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 9.11.2021 r. ustaliła, że Ł. G. nie jest niezdolny do pracy. Wnioskodawca posiada wymagany okres ubezpieczenia, ale nie spełnia łącznie wymaganych warunków (brak orzeczonej niezdolności) warunkujących przyznanie prawa do renty.

/decyzja k. 26 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożył Ł. G. wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł że jego stan zdrowia – uszkodzenia układu nerwowego od okresu niemowlęcego które nie uległo poprawie, uzasadnia stwierdzenie, iż jest osobą niezdolną do pracy.

/odwołanie z załącznikami k. 3-65/

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 67/

Na rozprawie w dniu 25.10.2022 r. wnioskodawca poparł odwołanie podniósł, iż nie zgadza się z opinią biegłego psychiatry wydaną w sprawie w zakresie stwierdzającym jego zdolność do pracy oraz oświadczył, iż nie zgłasza wniosków dowodowych. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/ stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 25.10.2022 r. 00:00:45-00:08:06/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Ł. G. urodził się (...) Posiada licencjat z teologii i pedagogiki. Pracował jako ochroniarz katecheta, kościelny, statysta epizodysta na planach filmowych, kasjer – sprzedawca, pracownik produkcji przy pakowaniu. Obecnie nie pracuje. Umów nie przedłużano z powodu licznych absencji.

/bezsporne dokumentacja załączona do odwołania k. 4-65/

Orzeczeniem Miejskiego Zespołu ds. Orzekania do Niepełnosprawności z dnia 14.06.2021 zaliczono wnioskodawcę do znacznego stopnia niepełnosprawności do 30.06.2023 r. z przyczyn 02-P. Ustalono, iż niepełnosprawność istnieje od urodzenia, stopień niepełnosprawności datuje się od 1.05.2021 r. We wskazaniach dotyczących odpowiedniego zatrudnienia wskazano, iż ubezpieczony jest niezdolny do pracy.

/ orzeczenie k. 9/

W dniu 27.08.2021 r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/ wniosek k. 1-3 akt ZUS/

Lekarz Orzecznik ZUS rozpoznał u wnioskodawcy organiczne zaburzenia osobowości.

Orzeczeniem z dnia 13.10.2021 r. Lekarz Orzecznik ZUS stwierdził, że z uwagi na posiadane schorzenia, wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

/opinia lekarska k. 65 dokumentacji medycznej ZUS, orzeczenie k. 9 akt ZUS/

W dniu 27.10.2021 do ZUS wpłynął sprzeciw wnioskodawcy od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS i żądanie rozpatrzenia sprawy przez Komisję Lekarską ZUS. Wnioskodawca podniósł, że z uwagi na stan zdrowia - wbrew zapatrywaniu Lekarza Orzecznika - jest niezdolny do pracy.

/sprzeciw – k. 67 dokumentacji medycznej ZUS/

Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 9.11.2021r., rozpoznając u wnioskodawcy organiczne zaburzenia osobowości i zachowania u osoby z FAS, jaskrę, w całości podtrzymała wnioski Lekarza Orzecznika nie stwierdzając u ubezpieczonego ograniczenia sprawności organizmu dającego podstawy do orzeczenia niezdolności do pracy na poziomie posiadanych kompetencji.

/opinia lekarska k. 76 dokumentacji medycznej akt ZUS, orzeczenie k. 11 akt ZUS/

W wyniku powyższego orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 9.11.2021 organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 16.11.2021 r. odmówił Ł. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/decyzja k. 26 akt ZUS/

U Ł. G. w sądowym badaniu przez biegłego psychiatrę rozpoznaje się organiczne zaburzenia osobowości i zachowania u osoby z FAS, uzależnienie od alkoholu. Badany nie zdradza objawów psychotycznych, nie wykazuje zaburzeń nastroju, jego sprawność intelektualna jest w granicach normy. Szereg deficytów neuropsychologicznych, nadpobudliwość psychoruchowa, zaburzenia koncentracji uwagi powodują niepełnosprawność „wniesioną do ubezpieczenia”. Z punktu widzenia psychiatry nie stwierdza się długotrwałej niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów ustawy rentowej. Brak jest podstaw do kwestionowania orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 9.11.2021 r.

/ pisemna opinia biegłego psychiatry G. P. k. 74-76

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o załączone akta organu rentowego, dokumentację lekarską w tym dokumentację przedłożoną przez wnioskodawcę w toku procesu, opinię biegłego lekarza psychiatry.

Opinie biegłego psychiatry Sąd uznał za wiarygodną, została bowiem ona sporządzona przez biegłego o specjalności właściwej z punktu widzenia schorzeń, na jakie cierpi wnioskodawca. Biegły nadto w sposób wyczerpujący określił schorzenia, jakie występują u Ł. G. i kompleksowo ocenił ich znaczenie dla jego zdolności do pracy, odnosząc swą ocenę do kwalifikacji zawodowych. Wydana w sprawie opinia jest logiczna, spójna i rzetelnie opisuje stan zdrowia ubezpieczonego, stanowiąc tym samym wiarygodne źródło dowodowe. Opinia ta została wydana w oparciu o pełną dokumentację medyczną wnioskodawcy oraz po uprzednim zbadaniu ubezpieczonego.

Sąd ma przy tym na uwadze, iż ubezpieczony po zapoznaniu się z treścią opinii biegłego psychiatry wskazał, że nie zgadza się z jej wnioskami w zakresie braku stwierdzenia jego niezdolności do pracy, z uwagi na duże problemy zdrowotne przez co często tracił pracę. Jednocześnie poza własną oceną swojego stanu zdrowia i krytyką oceny biegłego nie przedstawił do niej jakichkolwiek merytorycznych zarzutów pozwalających na uznanie, iż opinie wydano w sposób nierzetelny, a wynikające z niej wnioski nie mają oparcia w rzeczywistym stanie rzeczy. Odwołujący nie zgłaszał też innych wniosków dowodowych w szczególności nie domagał się wydania opinii przez innych biegłych.

Wskazać należy, że opiniujący w sprawie biegły psychiatra w sposób przejrzysty i wyczerpujący opisał stan zdrowia wnioskodawcy, z uwzględnieniem wszelkiej dostępnej dokumentacji medycznej, ponadto z uwzględnieniem schorzeń wnioskodawcy ocenił poziom i stopień naruszenia sprawności jego organizmu rzutujący na brak stwierdzenia jego niezdolności do pracy, odnosząc to do poziomu kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Analiza opinii biegłego pozwala uznać, iż ten wnioskodawca zapoznał się z dokumentacją medyczną ubezpieczonego i dokumentacją przedłożoną w procesie, historią jego choroby i wyciągnął zarówno z tych dowodów oraz z osobistego badania ubezpieczonego stanowcze wnioski w zakresie oceny jego zdolności do pracy, które zostały umotywowane w sposób niebudzący

wątpliwości. To natomiast, iż wnioskodawca subiektywnie inaczej niż biegły ocenia dokumentację medyczną i stan własnego zdrowia, ocenę procesu jego leczenia, bez przedstawienia konkretnych i jednoznacznych zarzutów, które dyskwalifikowałyby opinię biegłego psychiatry jako nierzetelną, stanowi jedynie polemikę z wnioskami końcowymi tej opinii i co za tym idzie nie może odnieść skutku tylko z tego powodu, że strona powodowa jest niezadowolona z dokonanej przez biegłego oceny. Wnioski wypływające z opinii biegłego psychiatry należy więc uznać za kompletne i miarodajne dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 504.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w wymienionych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl art. 57 ust. 2 warunku, o którym mowa w przepisie ust. 1 pkt 3 art. 57, nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 i 2 w/w ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony jeżeli wynosi on łącznie co najmniej 5 lat dla osób u których niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed dniem złożenia wniosku o świadczenie lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Zgodnie z art. 58 ust.4 warunku powyższego nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny i jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 12 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne /art. 13 ust. 1/.

Warunki wskazane w art. 57 w/w ustawy muszą być spełnione łącznie by istniały podstawy do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odniesieniu do odwołującego się nie został spełniony warunek niezdolności do pracy.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym opinii biegłego z zakresu psychiatrii, skarżący przy uwzględnieniu posiadanych przez niego schorzeń, jest jednak zdolny do wykonywania pracy zgodnie z kwalifikacjami. W ocenie Sądu biegły w swojej opinii wyczerpująco wyjaśnił dlaczego w taki właśnie sposób ocenił

zdolność wnioskodawcy do wykonywania pracy zarobkowej. Opinia biegłego oceniająca stan zdrowia wnioskodawcy szczegółowo tłumaczy dlaczego naruszenie sprawności organizmu skarżącego nie przekłada się na zdolność świadczenia przez niego pracy. Brak jest przy tym, w ocenie Sądu, podstaw by kwestionować rzetelność i merytoryczną poprawność wskazanej opinii. Została ona bowiem sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot. Biegły psychiatra na podstawie przedstawionej dokumentacji leczenia i badania wnioskodawcy zdiagnozował schorzenia, ocenił stopień ich zaawansowania, a przede wszystkim jednoznacznie wypowiedzieli się co do sprawności organizmu wnioskodawcy i wpływu dolegliwości na jego zdolność do pracy. Sąd podzielił opinię biegłego uznając, że była pełna, jasna i nie prowadziła do sprzecznych wniosków.

Podkreślić należy, że przy ocenie opinii biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. (por wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87, (...) Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 4 lipca 2018 r. III AUa 1328/17 Legalis numer 1824314). Sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez Sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (tak postanowienie SN z 27 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84). Tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26). Sąd nie jest obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinia biegłego (biegłych) przekonała strony sporu. Wystarczy, że opinia jest przekonująca dla sądu, który wiążąco ocenia, czy biegły wyjaśnił wątpliwości zgłoszone przez stronę. Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza podlegająca kontroli instancyjnej ocena, czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy (wyr. SN z 25.9.1997 r., II UKN 271/97, OSNP 1998, Nr 14, poz. 430). Dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 L.).

Znamiennym jest, iż wnioski wynikające z wydanej w sprawie opinii biegłego psychiatry dotyczące zdolności do pracy odwołującego nie zostały skutecznie merytorycznie zakwestionowane przez stronę powodową. Wnioskodawca, któremu doręczono wskazaną opinię i pouczone o konieczności przedstawienia ewentualnych do nich zarzutów, nie zgadzając się z ich treścią wyłącznie polemizował z jej wnioskami subiektywnie opisując własny stan zdrowia, nie przedstawiając argumentów podważających wartość dowodową tej opinii co do meritum, prezentując jedynie swój własny pogląd co do zdolności do podjęcia pracy.

O nabyciu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy nie mogą przesądzać subiektywne odczucia osoby ubezpieczonej. /III AUa 12/21 - wyrok SA Szczecin z dnia 21-04-2021/ Jeśli w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy przedmiotem sporu jest ocena stanu zdrowia osoby ubiegającej się o to świadczenie, to taka ocena jako wymagająca wiadomości specjalnych musi być dokonywana z udziałem biegłych lekarzy reprezentujących odpowiednie specjalności medyczne (art. 278 § 1 i następane KPC) i opierać się przede wszystkim na wnioskach wynikających ze sporządzonych przez tych biegłych opiniach. Specyfika dowodu z opinii biegłego (biegłych) polega zaś m.in. na tym, że jeżeli taki dowód (dowody) został już przez sąd dopuszczony, to stosownie do art. 286 KPC, opinii dodatkowego biegłego można żądać jedynie „w razie potrzeby”. Zarzuty dotyczące nieuwzględnienia wniosków o przeprowadzenie dowodów z opinii kolejnych biegłych nie mogą natomiast odnieść skutku, jeżeli wydane już przez biegłych opinie wyjaśniają istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, a ich fachowość i rzetelność nie została w żaden sposób podważona. Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują również obowiązku uzupełnienia już sporządzonej opinii czy to na piśmie, czy też w formie ustnej do protokołu rozprawy w każdym wypadku. Pozostawiają one sądowi decyzję, czy opinia wymaga dodatkowych wyjaśnień ze strony jej autora, a także, czy wyjaśnienia te powinny być złożone w formie ustnej czy w formie pisemnej. Potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwięku konkluzji opinii, lecz być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowej opinii /III UK 478/18 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 29-01-2020 r./ Ocena niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wymaga wiadomości specjalnych, które posiadają biegli lekarze specjaliści z

zakresu schorzeń wcześniej rozpoznanych u wnioskodawcy. Sąd zarazem nie ma obowiązku dopuszczania dowodu z dalszej opinii od tych samych biegłych lub innych biegłych, jeżeli już sporządzone w sprawie opinie są jednoznaczne i tak przekonujące, że określoną okoliczność uznaje za wyjaśnioną. Potrzeba powołania innego biegłego nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z dotychczas złożonych opinii, lecz musi być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowych opinii. Nie ma uzasadnienia wniosków o powołanie kolejnego biegłego jedynie w sytuacji, gdy złożone opinie są niekorzystne dla strony. Dopuszczenie dodatkowej opinii w takiej sytuacji prowadziłoby bowiem do uwzględnienia kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie zostałaby złożona opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne. /III AUa 575/19 - wyrok SA Lublin z dnia 11-03-2020/

Na gruncie rozpoznawanego przypadku wydający w sprawie opinie biegły psychiatra jednoznacznie stwierdził, iż na dzień wydania zaskarżonej decyzji, stwierdzane u wnioskodawcy naruszenie sprawności organizmu nie powoduje jego niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej. Wnioskodawca wskazanych wniosków nie podważył, podtrzymując wyłącznie własną subiektywną opinię co do swojego stanu zdrowia.

Sąd przy tym nie neguje – wynika to bowiem z treści opinii, iż wnioskodawca jest osobą obciążoną organicznym zaburzeniem osobowości, zaburzeniami neuropsychologicznymi, nadpobudliwością psychoruchową zaburzeniami koncentracji uwagi, jednakże powyższe samo w sobie żadną miarą nie może być utożsamiane z nieudolnością do pracy (art. 12 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Biologiczny stan kalectwa lub choroba, które nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy dotychczas wykonywanej lub innej mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji, przesądzają o braku prawa do świadczenia rentowego. /III AUa 812/20 - wyrok SA Lublin z dnia 21-10-2020/ Sam fakt występowania dysfunkcji organizmu w związku ze schorzeniami wnioskodawcy nie determinuje istnienia jego niezdolności do pracy, istotne jest czy i w jakim zakresie schorzenia te wpływają na utratę zdolności do pracy. Oceny w tym przedmiocie dokonują biegli, posiadający odpowiednie wiadomości specjalne, w oparciu o dokumentację medyczną oraz wyniki badania odwołującego się. /III AUa 128/21 - wyrok SA Lublin z dnia 01-07-2021/.

Wskazać również należy, że na stanowisko Sądu co do oceny poprawności i wiarygodności opinii biegłego psychiatry, pozostaje bez wpływu treść orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności wnioskodawcy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że orzeczenie powyższe wskazuje jedynie na określony stan zdrowia wnioskodawcy, zawiera wskazania dotyczących odpowiedniego zatrudnienia, nie określa zaś ich wpływu na zdolność do pracy zarobkowej. Znamiennym jest, iż pojęcie niepełnosprawności na gruncie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie pokrywa się z pojęciem niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy emerytalnej. W wyroku z dnia 20 sierpnia 2003 r. (II UK 386/02 OSNP 2004/12/213), Sąd Najwyższy odnosząc się do obu pojęć wskazał, iż na gruncie obowiązującego prawa nie ma podstaw do ich utożsamiania. Różnice występują zarówno w płaszczyźnie definicyjnej (pojęcie niezdolności do pracy, zawarte w ustawie o emeryturach i rentach z FUS jest inne niż pojęcie niepełnosprawności, zawarte w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych), jak i w zakresie orzekania o każdym z tych stanów. Są one też przesłanką do przyznania innego rodzaju świadczeń (uprawnień). Niepełnosprawność sama przez się nie zawsze uniemożliwia świadczenie pracy. /Por też (...) 17/21 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 21-01-2021, III AUa 196/20 - wyrok SA Szczecin z dnia 18-06-2020, III UK 21/19 - wyrok SN - Izba Pracy z dnia 29-01-2020 / Obowiązujące przepisy nie przewidują, że orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności ma być traktowane na równi z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy, ustalonej na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podobnie orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. /III AUa 930/18 - wyrok SA Lublin z dnia 21-11-2019/.

Wnioskodawca, w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów, z uwagi na posiadane schorzenia, nie jest osobą niezdolną do pracy zarobkowej zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. W konsekwencji wobec braku dowodów potwierdzających stanowisko ubezpieczonego, żądanie zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania wnioskodawcy prawa o renty nie mogło zostać zaakceptowane.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴§ 1 kpc oddalił odwołanie wnioskodawcy jako bezzasadne.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy wraz z pouczeniem, iż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku z uzasadnieniem przysługuje mu prawo złożenia apelacji do tutejszego Sądu Okręgowego w Łodzi, które rozpoznaje Sąd Apelacyjny w Łodzi

J.L.